

p. R. Dopeł
29.08.12
2345

DIP-I-0700-19/1/12
L. de. DIP/2388/12

Warszawa, 27.08. 2012 r.

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

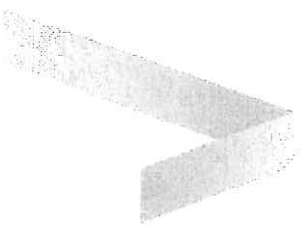
SENAT MARSZAŁKA SENATU
otrzymano dnia 29.08.12.
4024 podpis... Borusewicz

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Marka Ziółkowskiego złożone podczas 17. posiedzenia Senatu RP w sprawie dostępu mikro i małych przedsiębiorstw do pomocy publicznej w latach 2010-2011, przekazane przy piśmie znak: BPS/043-17-684/12 z dnia 7 sierpnia 2012 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień:

Odnosząc się do wskazanych w oświadczeniu Senatora Marka Ziółkowskiego barier w dostępie do pomocy publicznej dla mikro i małych przedsiębiorstw, uprzejmie informuję, iż realizowane w Polsce instrumenty wsparcia są zgodne z przepisami unijnymi. Przepisy te nie wprowadzają barier w dostępie do pomocy publicznej dla małych i średnich przedsiębiorców (MSP). Co więcej, warunki dopuszczalności pomocy publicznej – określone w przepisach unijnych – niejednokrotnie uprzywilejowują właśnie mikro i małe, jak również średnie firmy, np. poprzez zwiększoną intensywność pomocy dla tych podmiotów, mniej restrykcyjne warunki spełniania efektu zachęty lub wprowadzenie kategorii wsparcia skierowanych wyłącznie do sektora MSP.

Ze względu na ograniczone możliwości finansowania zadań z budżetu państwa, kwoty pomocy publicznej są najczęściej mniejsze niż liczba przedsiębiorstw chętnych do uzyskania tej pomocy. Pomoc publiczna udzielana jest zatem w drodze konkursu lub według kolejności zgłoszeń przedsiębiorstw do organu udzielającego pomocy. Udzielanie pomocy publicznej zawsze zatem będzie wiązać się z uprzywilejowaniem przedsiębiorstw, które uzyskały pomoc względem tych, które nie zakwalifikowały się do otrzymania dofinansowania.

Jedynym sposobem zmniejszenia do minimum negatywnego wpływu pomocy publicznej na konkurencję jest jej przekazywanie wyłącznie tam, gdzie jest to niezbędne do wywołania impulsów potrzebnych gospodarce. Oznacza to, że pomoc publiczna występuje wyłącznie w takich sektorach lub obszarach gospodarki, dla rozwoju których niezbędna jest interwencja państwa oraz skierowana jest wyłącznie do tych przedsiębiorców, którzy nie podjęliby działań inwestycyjnych bez dofinansowania. Jednocześnie forma pomocy (gwarancja, pożyczka, dotacja, bezpłatne doradztwo) oraz jej kwota musi być ograniczona do minimum niezbędnego do wywołania określonej w programie pomocowym aktywności przedsiębiorcy. Innymi słowy, wsparcie powinno w jak najmniejszym stopniu zaburzać mechanizmy rynkowe.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Gospodarki dokonuje analiz niedoskonałości rynkowych, luk w dostępie do finansowania przedsiębiorstw oraz prognoz średnio- i długookresowego rozwoju gospodarki, i na tej podstawie opracowuje programy udzielania wsparcia ze środków publicznych. Pomoc udzielana dużym przedsiębiorcom, mającym silną pozycję konkurencyjną na rynku, stanowi potencjalnie większe ryzyko naruszenia konkurencji niż pomoc udzielana podmiotom małym i średnim. Z drugiej strony należy jednak odnotować wzrost udziału pomocy udzielonej w 2010 r. mikroprzedsiębiorstwom o 3,2 pkt. proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Pod względem podmiotowym wsparcie na innowacyjność jest skierowane głównie do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, ponieważ ich potencjał finansowo-organizacyjny jest mniejszy niż dużych firm, a co za tym idzie ryzyko projektów prowadzonych w sektorze MSP jest większe.

Ponadto Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w *Raporcie o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2010 r.* zwraca uwagę, że coraz mniej pomocy udzielanej małym i średnim przedsiębiorstwom jest kwalifikowane jako pomoc publiczna na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Zwiększa się natomiast wartość pomocy kwalifikowanej jako regionalna pomoc inwestycyjna, oraz pomocy na badania i rozwój, która trafia do MSP. Świadczy to o rosnącym potencjale sektora MSP do wykorzystania pomocy publicznej z przeznaczeniem na duże inwestycje.

SPECJALNE STREFY EKONOMICZNE

Pomoc publiczna w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE) dostępna jest każdemu przedsiębiorcy, bez względu na jego rozmiar, pod warunkiem, że na terenie strefy zrealizuje nową inwestycję, spełniającą kryteria określone w przepisach dotyczących SSE.

Na terenach SSE nie funkcjonują podmioty państwowe, a jedynie spółki prawa handlowego, spółki cywilne i osoby fizyczne. Wśród 1200 przedsiębiorców działających w SSE, 57% stanowią małe i średnie firmy.

Zasady udzielania pomocy publicznej preferują przedsiębiorstwa z sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), ponieważ stawiają im niższe wymagania w porównaniu do dużych firm i przyznają wyższy pułap pomocy. Maksymalny dopuszczalny poziom pomocy publicznej dla małych przedsiębiorców jest wyższy o 20%, a dla średnich o 10% niż dla dużych firm. W przypadku korzystania z pomocy publicznej z tytułu zatrudnienia, przedsiębiorcy z sektora MSP muszą utrzymywać poziom zatrudnienia przez 3 lata, natomiast duzi przez 5 lat. Analogiczna zasada obowiązuje przy wymaganym okresie prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto do kosztów kwalifikujących do objęcia pomocą, przedsiębiorcy z sektora MSP mogą zaliczyć używane maszyny i urządzenia, natomiast duzi wyłącznie nowe.

PROGRAMY OPERACYJNE

W nadzorowanej przez Ministra Gospodarki Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) realizowanych jest szereg programów skierowanych do przedsiębiorców na restrukturyzację ich działalności gospodarczej, rozwój lub innowacyjność. PARP zaangażowana jest w realizację działań w ramach programów operacyjnych takich jak Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG) czy Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), które w największym stopniu ukierunkowane są na wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).

W Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka, przedsiębiorcy z sektora MSP są uprzywilejowani w stosunku do dużych przedsiębiorców w ramach wsparcia adresowanego do przedsiębiorców jako grupy beneficjentów/odbiorców ostatecznych pomocy.

Ze względu na znaczenie dla rozwoju gospodarki sektora MSP oraz istniejące bariery jego rozwoju, a także mając na względzie konieczność priorytetowego traktowania tej grupy beneficjentów, zaplanowano przeznaczenie co najmniej 65% środków zaalokowanych na bezpośrednie wsparcie dla przedsiębiorstw w ramach PO IG dla beneficjentów z sektora MSP. W chwili obecnej zaalokowana kwota wynosi 3 996 mln euro, co stanowi 70,69% kwoty przeznaczonej na bezpośrednie wsparcie przedsiębiorców.

W ramach działań będących w kompetencji Ministra Gospodarki wsparcie w ramach następujących działań/poddziałań kierowane jest wyłącznie do MSP:

- Działanie 3.1 Inicjowanie działalności innowacyjnej.
- Działanie 3.2 Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka.
- Poddziałanie 3.3.2 Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP. Wsparcie dla MSP.
- Działanie 4.3 Kredyt technologiczny.
- Poddziałanie 5.4.1. Wsparcie na uzyskanie ochrony własności przemysłowej.
- Działanie 6.1 Paszport do eksportu.

Natomiast w działaniach z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, za które odpowiada MG, w ramach których wsparcie kierowane jest zarówno do dużych przedsiębiorców jak i do MSP (np. w przypadku działań polegających na wsparciu inwestycji), MSP uzyskuje wyższą intensywność wsparcia niż duży przedsiębiorca. Zgodnie z mapą pomocy regionalnej, w przypadku mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy o 20%, a w przypadku średniego przedsiębiorcy o 10%.

Ponadto Minister Gospodarki wdraża działanie 4.5 „Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki” PO IG, które skierowane jest do szerokiego grona przedsiębiorców, w tym także do mikro i małych. W treści Programu zagwarantowano wsparcie dla MSP na poziomie 25% alokacji dostępnej na działanie 4.5 PO IG. Wysokie zainteresowanie działaniem ze strony przedsiębiorstw sektora MSP pozwala przypuszczać, iż wskaźnik ten może zostać osiągnięty.

Należy podkreślić, że kryteria wyboru projektów obowiązujące w ramach działania 4.5 PO IG przewidują preferencje dla przedsiębiorstw o statusie MSP, polegające na przyznawaniu dodatkowych punktów – w ramach oceny merytorycznej fakultatywnej –

przedsiębiorstwom małym i średnim, podczas gdy duże przedsiębiorstwa nie otrzymują w tym zakresie żadnego punktu. Dodatkowo premiuje się przedsiębiorców, bez względu na status, którzy w wyniku realizacji projektu nawiążą współpracę z podmiotami z sektora MSP.

Jednocześnie wartość wsparcia na realizację inwestycji w sektorze usług nowoczesnych polegających na utworzeniu centrum badawczo-rozwojowego przez przedsiębiorstwo z sektora MSP (poddziałanie 4.5.2 PO IG), udzielana jest na preferencyjnym poziomie, zgodnym z § 3 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 października 2006 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej (Dz. U. z 2006 r., Nr 190, poz. 1402), a przy tym znacznie wyższym niż dla dużych przedsiębiorstw.

Powyższe wskazuje, iż Minister Gospodarki, doceniając ogromne znaczenie i rolę MSP w kształtowaniu zarówno polskiej, jak i europejskiej gospodarki, dostrzega konieczność udzielania pomocy przedsiębiorstwom z sektora MSP na bardziej preferencyjnych warunkach.

WSPARCIE W SYTUACJACH KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH

Ministerstwo Gospodarki wspiera również małe i średnie przedsiębiorstwa w trudnych sytuacjach wystąpienia klęsk żywiołowych. W 2010 r. przyjęta została *ustawa o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r.* Na podstawie tej ustawy do końca 2011 roku fundusze pożyczkowe, wybrane w konkursie zorganizowanym przez Ministra Gospodarki, podpisały 1849 umów z przedsiębiorcami poszkodowanymi w powodzi. Pożyczki w wysokości do 50 tys. zł były udzielane przedsiębiorcom zatrudniającym do 50 pracowników i były umorzone w 100% (dla przedsiębiorców, którzy mieli ubezpieczone przedsiębiorstwa) oraz w 75% (dla przedsiębiorców, którzy nie posiadali ubezpieczenia). Kolejna ustawa z 2011 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi* zobowiązała Ministra Gospodarki do przeprowadzenia konkursu i wyboru funduszy pożyczkowych, które będą udzielać pożyczek przedsiębiorcom w przypadku zaistnienia powodzi o rozmiarach powodujących konieczność zastosowania szczególnych rozwiązań określonych w ustawie. Również ona adresowana jest do przedsiębiorców zatrudniających do 50 pracowników. W wyniku ogłoszonego konkursu wybrano fundusze pożyczkowe, które będą gotowe do udzielania pożyczek w sytuacji

zaistnienia powodzi. Pomoc udzielana na mocy obu ustaw uzyskała pozytywną decyzję Komisji Europejskiej o zgodności z rynkiem wewnętrznym.

MODERNIZACJA PRZEPISÓW O POMOCY PUBLICZNEJ

Pragnę poinformować, że w maju br. Komisja Europejska opublikowała Komunikat pt.: *Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa* przedstawiający strategię w zakresie kompleksowej reformy kontroli pomocy państwa. Zdaniem Komisji kontrola pomocy państwa wymaga unowocześnienia, a obecne przepisy – zarówno materialne, jak i proceduralne – są zbyt złożone i często niejasne. Innym powodem przeprowadzenia modernizacji jest wygaśnięcie przed końcem 2013 r. wielu aktów regulujących dopuszczalność pomocy publicznej, a także przygotowanie unijnych wieloletnich ram finansowych oraz przepisów dotyczących funduszy strukturalnych UE na przyszłą perspektywę finansową (w latach 2014–2020). Aktualnie trwa etap konsultacji publicznych, po których nastąpi przygotowywanie projektów poszczególnych aktów dotyczących pomocy publicznej.

INNE DZIAŁANIA MINISTERSTWA GOSPODARKI MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ SYTUACJI PRZEDSIĘBIORCÓW

Ministerstwo Gospodarki prowadzi także szereg innych działań, których wspólnym celem jest stworzenie w Polsce najlepszych warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Działania te obejmują przede wszystkim następujące obszary:

- a) wzmocnienie postaw przedsiębiorczych;
- b) tworzenie regulacji zgodnych z zasadą „MSP przede wszystkim”;
- c) szeroki dostęp do finansowania, szczególnie przedsięwzięć innowacyjnych;
- d) rozwój infrastruktury badawczo-rozwojowej oraz instytucji otoczenia biznesu.

W ostatnim czasie wprowadzono w prawie gospodarczym wiele korzystnych zmian oraz zlikwidowano niektóre bariery w rozwoju przedsiębiorczości. Najważniejsze z nich, to wprowadzenie możliwości rejestracji działalności gospodarczej przez internet, za pośrednictwem Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), prowadzonej przez Ministra Gospodarki oraz szereg korzystnych dla przedsiębiorców rozwiązań, wdrożonych w ramach dwóch tzw. ustaw deregulacyjnych tj. *ustawy z dnia*

23 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622) oraz ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378).

Pomimo dotychczas przeprowadzonych zmian, w prawie gospodarczym nadal występują przepisy, które nie sprzyjają wykonywaniu działalności gospodarczej i generują niezasadne obciążenia dla przedsiębiorców. Ministerstwo Gospodarki opracowało więc projekt ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce, który będzie kontynuacją dotychczasowych prac podejmowanych w MG na rzecz uproszczenia prawa gospodarczego i poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Celem trzeciej ustawy deregulacyjnej będzie dalsze ograniczanie obciążeń administracyjnych oraz obowiązków informacyjnych, a także zmniejszanie kosztów wykonywania działalności gospodarczej. Projekt ustawy znajduje się obecnie w uzgodnieniach międzyresortowych.

Pragnę podkreślić, że w Ministerstwie Gospodarki trwają także prace nad przygotowaniem dokumentu „*Program przeciwdziałania upadłości przedsiębiorstw oraz polityka drugiej szansy*”, którego celem jest zwiększenie przeżywalności firm oraz ułatwienie ponownego podejmowania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, którzy doświadczyli bankructwa.

Ministerstwo Gospodarki, odpowiadając za większość problematyki związanej z polityką przedsiębiorczości w Polsce, koordynuje również część działań wynikających z karty małych przedsiębiorstw przygotowanej przez Komisję Europejską (*Small Business Act* – SBA). Dokument ten konkretyzuje zasadę „MSP przede wszystkim”, podkreślając zasadnicze znaczenie sektora MSP dla rozwoju gospodarki.

Ponadto w Ministerstwie Gospodarki trwają prace nad programem wykonawczym do Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, który będzie regulował wykorzystanie funduszy strukturalnych przeznaczonych na przedsiębiorczość i innowacyjność w przyszłej perspektywie finansowej 2014-2020. Ponieważ obecnie potencjał finansowo-organizacyjny mikro, małych i średnich firm jest mniejszy niż dużych przedsiębiorstw, wiele działań programu będzie nakierowanych na podniesienie zdolności zarządczych MSP do wykorzystania środków pomocy publicznej.

Konkludując, pomoc publiczna jest dopuszczona, ponieważ korzyści z jej udzielania przewyższają ewentualne negatywne skutki. Pragnę jednocześnie podkreślić, że obowiązujące przepisy nie wprowadzają barier w dostępie do pomocy publicznej dla MSP. Co więcej,

warunki dopuszczalności pomocy publicznej niejednokrotnie uprzywilejowują właśnie małe i średnie przedsiębiorstwa m.in. poprzez zwiększoną intensywność pomocy dla tych podmiotów, mniej restrykcyjne warunki spełniania efektu zachęty lub wprowadzenie kategorii wsparcia skierowanych wyłącznie do przedsiębiorstw małych i średnich.

Minister Gospodarki, doceniając ogromne znaczenie i rolę mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w kształtowaniu zarówno polskiej, jak i europejskiej gospodarki, dostrzega konieczność udzielania pomocy przedsiębiorstwom z sektora MSP na bardziej preferencyjnych warunkach oraz podejmuje szereg działań w kierunku realizacji zasady „MSP przede wszystkim”.

2 powierzenie

MINISTER
z up.
Jadwiga Hedwiska
PODSEKRETARZ STANU